

ZMĚNY V DANÍCH OD ROKU 2013

Na tiskové konferenci, konané dne 18. března 2011, ministr financí Miroslav Kalousek představil **reformu přímých daní a odvodů**, která by měla tvořit třetí pilíř komplexní daňové reformy. První pilíř tvoří již fungující procesní pilíř, tj. **nový daňový řád** a druhý pilíř je institucionální, tj. **jedno inkasní místo – JIM**.

V rámci reformních kroků dojde ke sjednocení základů daně z příjmů a pojistného na zdravotní a sociální pojištění. Zaměstnanci budou moci nově využít výdajový paušál ve formě slevy na dani, která zohlední jejich výdaje na dosažení příjmů. Do reformy by mělo být promítnuto snižování zdanění práce, které je v České republice jedno z největších ze skupiny vyspělých zemí.

První fáze reformy bude účinná **od 1. 1. 2013**, aby se daňová správa i poplatníci mohli dostatečně připravit na novou legislativu. Výjimku tvoří zvýšení odvodové zátěže loterijních společností, kde je navrhována účinnost od 1. 1. 2012. Účinnost od roku 2013 je spojena s fungováním Jednoho inkasního místa, kde si poplatník bude moci vyřídit veškerou odvodovou agendu, kterou nyní vyřizuje u pěti různých správců odvodů.

Základní změny od 1. 1. 2013

Pro zaměstnance:

- Základem daně nebude již superhrubá mzda, ale **hrubá mzda**.
- Sazba daně bude **19 %** (dnes je to 15 % ze superhrubé mzdy).
- Zdravotní pojištění vzroste ze 4,5 % na **6,5 %** z hrubé mzdy.
- Sociální pojištění zůstane ve výši 6,5 %, ale z hrubé mzdy.
- Dochází ke **sjednocení základů** pro odvod daně i pojistného – pro daň i pojistné to bude hrubá mzda.
- Sleva na vyživované dítě se zvýší o 150 Kč na **1 117 Kč měsíčně** (což je 1800 Kč ročně, a to už od roku 2012). Maximální výše daňového bonusu stoupne z 52 200 Kč na 60 300 Kč ročně.

- Základní sleva na poplatníka zůstane na úrovni roku 2010, což je 2 070 Kč měsíčně (tj. 24 840 Kč ročně), bude se ale poskytovat pouze poplatníkům s příjmy do výše 4násobku průměrné mzdy.
- Bude zrušeno daňové zvýhodnění zaměstnaneckých benefitů (stravenky, režijní jízdenky, firemní ubytování atd.). Měly by být nahrazeny tzv. **výdajovým paušálem ve výši 3 000 Kč ročně** (tj. 250 Kč měsíčně)
- Sociální pojištění bude zastropováno – nebude se odvádět z příjmu nad 4násobek průměrné mzdy.
- Strop pro zdravotní pojištění se nemění – nadále se nebude odvádět z příjmu nad 6násobek průměrné mzdy.
- V okamžiku, kdy přestanou platit pojistné, nebudou pobírat základní slevu na dani, kterou má poplatník ve výši 2 070 Kč měsíčně.

Pro živnostníky a další OSVČ:

- Sazba daně stoupne z 15 % na **19 %**.
- Základem pro výpočet pojistného bude celý rozdíl mezi příjmy a výdaji, tj. **100 % hrubého zisku** (nyní je to jen 50 %).
- Minimální sazba pojistného na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti bude stejně jako u zaměstnanců, tzn. že se sníží z 29,2 % na **6,5 %**. Sazba zdravotního pojištění se sníží z 13,5 % také na **6,5 %**.
- Výdajové paušály zůstanou v současné výši, tj. 40 %, 60 %, 80 %. Nezmění se také minimální odvody.
- Sníží se výše obratu pro povinnou registraci k DPH z 1 milionu Kč na 750 tisíc Kč.
- OSVČ bude osvobozena od daně z úhrnu mezd (za sebe).

Pro firmy:

- Sazba daně zůstane 19 %.

- Budou platit daň z úhrnu mezd ve výši **32 %** (snížení z 34 % jako kompenzace zvýšení zdravotního pojištění zaměstnance) namísto platby za sociální pojištění, zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (tyto platby budou zrušeny).
- Bude zrušeno úrazové pojištění.
- **Daň se bude hradit jen do určitého stropu**, a to na úrovni čtyřnásobku průměrné mzdy v ČR vynásobené počtem zaměstnanců, jejichž příjem je součástí základu daně z úhrnu mezd.
- Výnos daně z úhrnu mezd bude rozdělen na částky odpovídající **zdravotnímu pojištění** (7 %, tj. 21,9 % z výnosu daně z úhrnu mezd), **důchodovému pojištění** (21,5 %, tj. 67,2 % z výnosu daně z úhrnu mezd), **nemocenského pojištění** (1,8 %, tj. 5,6 % výnosu daně z úhrnu mezd), na **úrazové pojištění** (0,5 %, tj. 1,6 % výnosu daně z úhrnu mezd), a na **příspěvek na státní politiku zaměstnanosti** (1,2 %, tj. 3,8 % výnosu daně z úhrnu mezd).
- Omezí se dvojí zdanění zisku tím, že sraženou daň z dividend půjde v následujícím zdaňovacím období uplatnit jako slevu na dani.

Pro obdarované a dědice:

- Bude zavedena lineární sazba **20 % u daně darovací** a **10 % u daně dědické** ve třetí skupině osob, která není dosud osvobozena od daně (nyní je sazba progresivní dle hodnoty majetku).
- Zvýšení limitu pro osvobození u III. skupiny z 20 000 Kč na 50 000 Kč.
- Zachování osvobození u I. a II. skupiny.

Pro provozovatele loterií a dalších her

- Zrušení osvobození příjmů u provozovatelů.
- Jednotný odvod části výtěžku u loterií, daňově účinný výdaj, náhrada za stávající odvod na veřejně prospěšné účely.
- Výnos bude podléhat režimu rozpočtového určení daní právnických osob.

➤ **Účinnost již od 1. ledna 2012.**

Ministerstvo financí v rámci reformy daní plánuje také postupně zrušit odpočet úroků z hypotéky nebo úvěru ze stavebního spoření z daňového základu. Odpočet by se měl snížit na 150 000 Kč ročně ze současných 300 000 Kč. Pro nové smlouvy uzavřené od roku 2012 by odpočet nebyl vůbec možný. Příspěvek státu na stavební spoření maximálně 2 000 Kč by měl zůstat.

Vývoj sazeb daně z příjmů fyzických a právnických osob (v %)

Rok	Fyzické osoby	Právnické osoby
1993	15 až 47	45
1994	15 až 44	42
1995	15 až 43	41
1996	15 až 40	39
1997	15 až 40	39
1998	15 až 40	35
1999	15 až 40	35
2000	15 až 32	31
2001	15 až 32	31
2002	15 až 32	31
2003	15 až 32	31
2004	15 až 32	28
2005	15 až 32	26
2006	12 až 32	24
2007	12 až 32	24
2008	23,1 ^{x)}	21
2009	23,1 ^{x)}	20
2010	23,1 ^{x)}	19

^{x)} Sazba daně je 15 %, ovšem z tzv. superhrubé mzdy, ve skutečnosti tedy 23,1 %.

Zdroj: ČTK

Přehled sazeb daní z příjmů v Evropské unii

Země	Fyzické osoby	Právnícké osoby
Belgie	50	33
Británie	40	28
Bulharsko	10	10
Česká republika	15	19
Dánsko	51	25
Estonsko	21	21
Finsko	30	26
Francie	40	33,33
Irsko	41	12,5
Itálie	43	27,5
Kypr	30	10
Litva	20	15
Lotyšsko	26	15
Lucembursko	38	21
Maďarsko	32	19
Malta	35	35
Německo	45	15
Nizozemsko	52	25,5
Polsko	32	19
Portugalsko	42	25
Rakousko	50	25
Rumunsko	16	16
Řecko	40	25
Slovensko	19	19
Slovinsko	41	20
Španělsko	45	30
Švédsko	25	26,3

Zdroj: Evropská komise